

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne deluje in prazniki ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — h
četrt " 6 " 50 " — h
mesec " 2 " 20 " — h

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — h
četrt " 6 " 50 " — h
mesec " 1 " 70 " — h

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 14.

V Ljubljani, v ponedeljek, 19. januarja 1903.

Letnik XXXI.

Obstrukcija noč in dan.

Dunaj, 17. prosinca.

„Malo nas je, a smo ljudi.“ Tako so si danes popoldne lahko čestitali drug drugemu češki narodni socialci in agrarci. Devet mož, po večini kmetje in delavci, je vzdržalo obstrukcijo od četrta 11. ure 50 minut predpoludnem do pol 3. ure danes popoldne. Ako odštejemo slabe štiri ure včeraj zjutraj od četrta 7. ure do 10. ure, so možje vstrajali okrog 47 ur.

Ako pomislimo, da se niso posluževali sredstev nemške obstrukcije, glasovanja po imenih, katerih vsako traja dobre pol ure, in da so večinoma stvarno govorili o predmetih svojih nujnih predlogov, moramo jim priznati žilavo telesno moč. Poleg govornikov sta sedela navadno po dva Nemca, ki razumeta češki jezik, da pazita, ali govorniki govorijo stvarno. Seveda je razloček med »stvarnostjo«, ki se tiče predmeta samega, in stvarnostjo, ki naj dokaže nujnost predloga.

Vsako zgodovinsko vprašanje se lahko pričinja za Adamom, kakor je imel navado neki profesor za zgodovino. Tako je tudi posl. Černy, po poklicu učitelj, utemeljuječ nujno potrebo javne kvalifikacije učiteljev na ljudskih šolah, gotovo stvarno govoril, ako je na dolgo in široko opisaval razvoj ljudskega šolstva v Avstriji, birokratizem šolskih nadzornikov, tožil o slabem gmotnem stanju učiteljstva, proslavljal pedagoga Komenskoga, obsojal formalizem pri pouku na ljudskih šolah, kritikoval šolske knjige, dokazoval slovansko pokolenje pedagoških pisateljev Leibnitza in Lessinga itd. In če je posl. Č. o. utemeljeval potrebo preuredbe bratovskih skladnic, je z vso pravico pojasnjeval pojme „delavec“, brat, skladnica itd. Torej s tega stališča jim Nemci pač ne morejo ničesa očitati. In če so mimogrede odgovarjali na žaljive mejklice, je to njihovo pravo, ako predsednik ne stori svoje dolžnosti.

Drugo vprašanje je, ali je bila umestna

obstrukcija čeških radikalcev v trenutku, ko je močni mladočeški klub začasno odložil obstrukcijsko orožje. Češki radikali so morali takoj izpočetka biti uverjeni, da zvezd ne morejo klatiti z neba in da jim proti nemško-poljski večini poidejo telesne moči. Zato pa je smešno, ako se nemški krogi ponašajo s sijajno moralno zmago. Tudi Leonida je s svojimi junaki obležal na bojišču nasproti mnogobrojnemu sovražniku v zasedi. Ko bi ne bila češka agrarca Kubr in Prašek nenadoma pozvana v Prago in ko bi ne bil predsednik grof Vetter danes zjutraj pregovoril socialcev, skoraj gotovo bi še jutri v zbornici menicali zaspane oči.

Ako torej obstrukcija, kakor v tem slučaju, že izpočetka ne obeta vspeha, in ako je nemško-poljska večina tolika nasprotnica vsaki obstrukciji, je pač opravičeno vprašanje: Zakaj ti mogočni gospodje ne predlagajo take premembe poslovnika, ki bi onemogočila obstrukcijo posameznih malih strank in franktirerjev? Sedaj še le uvidijo nemške stranke, da je vendar smešno, da mora 400 poslancev poslušati mrmranje deveterih poslancev celih 47 ur. Začeli so razmišljati, ali bi ne kazalo, da se poostre določbe v poslovniku. Priprčani so o tej potrebi, toda le proti obstrukciji na desnici, na levi hočejo Nemci za vse slučaje ohraniti proste roke. Vedo namreč dobro, da se takoj združi stara desnica v večino, ako ima predsednik v rokah gotovo sredstvo proti obstrukciji in sploh proti razgrajajem. Sicer pa vprašamo: Ali vsega tega treba? Ali nimajo Nemci sami najboljšega orožja proti obstrukciji v svojih rokah? Zakaj so Nemci pod Badenijevo vlado prvi začeli obstrukcijo v avstrijski zbornici? Iz same nagajivosti in namišljene užaljenosti. Ali je res v nevarnosti obstanek nemškega rodu, ako češki uradnik s češko stranko v besedi in pismu obdaje v češkem jeziku, kakor je bil to grof Badeni določil v svojih naredbah? Tedaj se Nemcem ni godila najmanjša krivica, ako je vlada češkemu jeziku priznala to, kar zahtevajo življenjske potrebe vsakega naroda in kar mu zagotavlja ustava sama, ki je delo nemške vlade in nemškega parlamenta. Češka obstrukcija ni naperjena proti ustavi,

proti parlamentu, marveč je le izbruh nevolje, zavednega naroda, ki zahteva ustavnih pravic in primerne veljave v parlamentu.

Že češki sgrarci so dokazali, da v češkem narodu ni še omagala žilava moč in se zvedenila narodna zavest. Obstrukcija ni pokopana, ker morda že bodoči teden nastopi s podvojeno silo mladočeškega kluba.

Ako torej Nemci goje dobro voljo in želé, da usmrte obstrukcijskega zmaja, imajo jutri in v torek najlepšo priliko. Dovolijo naj Čehom notranji uradni jezik in premirje je gotovo. Ali bodo to storili in premagali svoj ponos na neomejeno prvenstvo? Mi želimo in pričakujemo, toda naši upi so skoraj gotovo vođeni mehurji.

Sobotna seja

je bila le nadaljevanje brez odmora razprave o nujnih predlogih. Načelnik mladočeškega kluba dr. Parak in predsednik grof Vetter sta po daljšem pogajanju pregovorila češke radikale, da nekaj predlogov umaknejo, druge pa hitro omlatijo. Zapostavili so le enega, da imajo vedno železo v ognju. Vse-nemec dr. Eisenkolt je nato z vso jezo umaknil tudi svoj predlog glede znižanja hišnega davka in končno je bil še poslanec Stein tako milostiv, da je le kratko utemeljil nujno potrebo rednega proračuna. Čudno je vsekakor, da posl. Stein skrbi za nujno rešitev drž. proračuna, ko niti vlada ni v skrbeh. Tudi zbornice g. Stein ni pre-prijel o nujnosti, ker je njegov predlog od-klonila s 101 glasom proti 55.

Ob 4. uri šele je prišla na vrsto prva točka dnevnega reda, ki je bil nabit na stena-h že 15. oktobra. Pričelo se je prvo branje vladne predloge gledé bruseljske sladorne pogodbe.

Češki posl. Kulp je izražal bojazen, da bode ta pogodba na korist le Angležem, ki bodo podpirali sladorno industrijo svojih obširnih naselbin.

Vitez Javorski je v imenu poljskega kluba izjavil, da bodo Poljaki glasovali proti pogodbi, ako se Galiciji ne dovoli določena množina sladorja za izvoz. Kakor dujemo, zahtevajo Poljaki 300 000 met. stotov sladorja za gališke tovarne. Preje pa morajo gospodje skrbeti za dobro peso in potrebne tovarne.

Govorila sta še glavna govornika Pesek in pa Barvinski, nato je zbornica izvolila poseben odsek 48 članov, da prouči pogodbo. Tako se je okoli 5. ure končala znamenita

190. seja, ki je trajala tri dneve in dve noči. Prihodnja seja je v sredo.

Bruseljska pogodba.

Dunaj, 18. prosinca.

Ker je bruseljska pogodba prva točka dnevnega reda, ki čaka nujne rešitve, je morda umestno, da to pogodbo malo pojasnim. Za naše južne kraje ima ta pomen, da bode sladkor cenejši.

Kaj je bistvo pogodbe?

L. 1852 so Avstrija, Nemčija, Francija, Rusija, Belgija in Nizozemska v svojih tovarnah izdelale 2.020.000 met. stotov sladorja iz pese. Ta industrija pa se je jako povzdignila tako, da proizvaja Evropa sedaj povprek na leto 55.500 000 met. stotov sladorja. Avstrija je n. pr. l. 1853 izdelala sladorja 300.000 meterskih stotov, l. 1900 pa 10.980.000. Največ sladorja so vsako leto tovarnarji razpečali na Angleško in v Severno Ameriko. Na Angleškem od sladorja ne plačujejo nobenega državnega davka, valed tega je ondi slador cenejši in ga ljudstvo tudi največ zavžije. Tako je samo Avstrija leta 1900 izvozila v vnanje dežele 6.575.570 met. stotov sladorja; od te množine odpade samo na Angleško 3.251.590 met. stotov, torej skoraj polovica.

Burska vojska pa je nenadoma bila povod velikanskemu prevratu. Angleške naselbine proizvajajo mnogo sladorja iz sladorne trsa. Ker so te naselbine Anglijo izdatno podpirale v burski vojski, jim je angleška vlada namesto odškodnine v denarju dovolila velike olajšave pri izvaževanju sladorja. S tem je seveda Anglija odprla pot divji konkurenci mej sladorjem z angleških naselbin in sladorjem iz evropskih držav.

Poleg tega pa so se evropske države naveličale plačevati premije sladornim tovarnarjem, kar je državam povzročalo vsako leto znatne troške. Treba je bilo skupnih korakov, da države zabranijo nenadni propad sladorne industrije. To je bil povod dogovorom v Bruslju minolo leto. Ti dogovori, katere so podpisali zastopniki Avstrije, Nemčije, Belgije, Španije, Francije, Anglije, Italije, Nizozemske in Norveške, določajo vobče, da premije prenehajo in da se carina od sladorja določi na 6 frankov od met. stota. Vsaka država pa se obveže, da pobira za kaznen višjo carino od sladorja iz tuje države, ki še nadalje dovoljuje premije sladornim tovarnam. Rusija teh dogovorov ni podpisala, ker ne dovoljuje premij. Italija, Španija, Rumunija in Norveška smejo toliko

LISTEK.

Poroka na Cetinju.

(Dalje.)

Krasen prizor se ti je nudil v cerkvi. Z zlatom in biserom obite črnogorske narodne obleke so se bliščale. Malo oblek je bilo v noši zapadnih narodov. Vse te zapadne obleke kazale so svoje siromaštvo v primeri s črnogorskimi sokoli v njih dragocenih, blestečih narodnih oblekah. Kneгинja mati dozdevala se ti je, kakor kako izredno bitje. Oboževali so jo vsi. Mirno, maestetično je zrla na altar in videti je bilo, da je molila z vsem ognjem svoje plemenite duše. Morda, ko se je vršila poroka, se je spominjala svojih enajstih otrok, katere je podelila dinastiji Petrovič - Njegoš: pokojne Zorke, rojene l. 1861, omožene s knezom Petrom Karageorgevičem, umrle l. 1890; Milice, rojene l. 1866, poročene z ruskim velikim vojvodo Petrom Nikolajevičem; Stane, rojene l. 1868, poročene z vojvodo Jurijem Leuchtemberg-Romanovom; nepozabljene Marije, rojene l. 1869, ki pa je umrla v smolenskem samostanu v Petrogradu;

prestolonaslednika Danila, r. l. 1871; Helene, ponos družine, sedaj kraljica Italije, r. l. 1873; Ane, r. l. 1874, sedaj Battemberške kneginje; Mirka, r. l. 1879; Ksenije, r. l. 1881, bila je tik nje; Vere, r. l. 1882, ki končuje sedaj svojo izobrazbo v Rusiji; malega Petra, r. l. 1889, ki se je prav trudil, da je bil miren v cerkvi s svojim velikim prijateljem in bratrancem Vladimirjem, sinom junaka Bože Petroviča.

Malo je mater, ki so srečnejše od nje! In stari knez Nikola, ki je se svojo postavo velikana, s svojo levovo glavo bil najznamenitejša prikazen na tej krasni svatski sliki, obračal je poglede proti soprogi, poglede zadovoljnosti in hvaležnosti. Tudi on se je moral, kakor oče povsem srednjega čutiti. Še tri poroke: Ksenije, Vere in Petra. Še tri srečne poroke. O tem misli on, s svojim zdravim in pravim razumom, s svojo spretnostjo in močjo duha, ki je večji nego tek orla.

Po dovršenem cerkvenem opraviilu se je vrnil sprevod na dvor. Na čelu je bil Mirko z nevesto, navdušeno pozdravljan od navzočih. Mirko je bil vesel, zopet dobre volje, da je predstavil svoji Nataliji dvornega ljubljence, mladega obrednika Ramadano-

viča z besedami: »Glej, ta je največji dvorni policaj«.

Ponovno sta se morala poročenca prikazati na balkonu veselemu ljudstvu, ki je navdušeno pozdravljalo. In ko je šla nevesta z balkona in se je prikazal knez Nikola, razvil se je ginljiv prizor. Mirko je poljubil roko svojemu očetu v zahvalo, da ga je tako osrečil, in oče je pogladil srednjega sina. Tako so se vedli se svojimi srečnimi otroci očaki.

Kadar govoré črnogorski principi Danilo, Mirko in Peter o svojem očetu, pravijo mu Nikola Mirkov, kar pomeni Nikola, sin Mirkov. Kar reče Nikola Mirkov, je za prince evangelijski; ni je človeške moči, ki bi jih prisilila, da bi mislili ali delali drugače. Je več, nego sinovska ljubezen: je globoko spoštovanje, katero čutijo za kneza Nikolaja. Naj nastane jutri vojna, in prvi Črnogorci, ki na znamenje kneza Nikole dajo svoje življenje za domovino, bodo njegovi lastni sinovi. O tem ni dvoma.

Po dovršenem cerkvenem opraviilu so šli dostojanstveniki na dvor in so čestitali novoporočencema. Za dostojanstveniki je bilo sprejetih na dvoru nebroj deputacij z dežele. Tuji so kar zamaknjeni zrl, s ka-

kim dostojanstvom so nastopali črnogorski junaki v svoji krasni narodni noši. »Kako so lepi, in kaki siromaki smo mi v naših zapadnih oblekah, v naših utrjenih potezah, v naših revnih postavah v primeri z njimi. Ponosni smo na to, da moremo od blizu spoznavati to junaško ljudstvo, med katerim je rojena naša kraljica Helena« — vzklikali so navzoči laški gostje.

Zvečer je bil na dvoru ples, na kateri so bili povabljeni tudi tuji. Ples je otvoril knez Danilo z nevesto Natalijo, a hitro je izročil svojo plesalko princu Mirku. Vse je strmelo nad tem lepim parčkom. Vsi člani vladarjeve hiše so tekmovali v prijaznosti nasproti povabljenecem. Kneгинja mati in gespa Konstantinovič bili sta presrečni. Zlatolasa prestolonaslednica Milica spominjala je se svojo postavo na srednjeveške nemške legende. Ženijalna je bila princeza Ksenija. Kak sladek, inteligenten pogled! Visoka je in vitka. Črnogorski narod jo imenuje »dobro Vilo«. In knez Nikola je bil z vsemi tako prijazen, po vseh dvoranah si ga videl, da je mogel z vsakim pomeniti se prijazno. In kako je bil vesel! »Ko bi ne bil imel velikih skrbij, bil bi skromen pesnik«, rekel je nekemu gostu. A da je ob vseh velikih

časa dovoljevati premije svojim tovarnarjem, dokler ne izvažajo sladkorja izven dežele. Največje težave dela Anglija. Sicer je angleški zastopnik obljubil, da bode Anglija gledé sladkorja od 1. sept. t. l. dalje tekotom 5 let dovoljevala iste olajšave svojim naselbinam, kakor evropskim državam, vendar pa sladorni industriji in poljedelcem, ki pridelujejo sladorno peso, preti velika nevarnost.

Kaj so premije?

Avstrija, Nemčija in Francija dovoljujejo v zakonih določene denarne podpore tovarnarjem, ki izvažajo sladkor v tujino. Poleg tega pa Francija dovoljuje še 8 kron 24 h od 100 kg. popusta pri davku od sladkorja. Dalje dovoljuje še kartelu sladornih tovarnarjev svoje posebne premije, to je, denarne podpore. Avstrija izda na leto 18 milijonov kron na premijah. Kaj je bila posledica teh premij? Izprva je evropski sladkor iz pese izpodrinil na svetovnem trgu ves sladkor s tujih naselbin; tekotom zadnjih let pa se je sladorna industrija tako razvila, da so tovarnarji proizvajali mnogo več sladkorja, nego so ga mogli prodati. Posledica je, da tovarnarji ravno s pomočjo državnih premij prodajajo sladkor ceneje, nego so troški v tovarnah.

Druga posledica je, da pesa nima prave cene in da kmetje propadajo. Ker pa morajo konsumentje, izvezemši Anglijo, plačevati še poseben davek, zato vidimo, da se v Avstriji kupi kilogram sladkorja za 88, a v Angliji za 22 vinarjev. Sladkor je torej na Angleškem štirikrat cenejši, nego pri nas. To so naravnost neznosne razmere, katere hoče odpraviti bruseljska pogodba.

Ali je pogodba koristna?

Vprašati bi tudi smeli: Ali je pogodba škodljiva? Prva posledica bode, da se bode omejila, oziroma zmanjšala množina evropskega sladkorja iz pese na korist sladkorju s tujih naselbin. Da bi se pa ob enem cena evropskemu sladkorju zjednačila in zvišala, to je jako dvomljivo, ker je za tekoče leto v zalogah 24 milijonov meterskih stotov sladkorja, torej mnogo več, nego znaša konsum. In to bode pritiskalo na cene, na korist konsumentom, a na škodo tovarnarjem in krajem, ki sadé peso. Dobra stran te pogodbe pa je, da odpadejo premije na državne tržiske.

Avstrija si torej prihrani na leto 18 milijonov kron. A kaj pomaga, ako teh 18 milijonov pade zopet v brezdanje žrelo. Zopet so češki agrarci zahtevali, da opusté obstrukcijo, ako jim vlada obljubi, da se primerno zniža davek od sladkorja. Vlada pa ima gotovo te milijone v računu za razne druge izdatke.

Države, ki podpišejo bruseljsko pogodbo, smeje tekotom bodočih 5 let, počenši od 1. sept. t. l., izvažati sladkor tudi na Angleško. Ako torej Avstrija podpiše bruseljske dogovore, ostane ji še nadalje za sladkor odprt trg na Angleškem. Ako jih ne odobri, mora si iskati novih trgov v Aziji ter pričeti divjo konkurenco s sosednimi državami, osobito z Nemčijo, ter vpeljati visoko carino od tujega sladkorja. To zadnje sredstvo pa ni lahko izvedljivo, ker v istem trenutku zapró sosedne države z visokimi carinami mejo drugim avstrijskim izdelkom.

Torej ima bruseljska pogodba na vsak način slabe posledice. Toda večaki trdijo, da je ta pogodba potrebno zlo, ker bi v nasprotnem slučaju avstrijska sladorna industrija trpela še večjo škodo. Gotovo pa je da se bode tekotom let produkcija sladkorja, torej tudi pese v Avstriji znižala za kakih 30%. Kraji, ki so sadili mnogo pese, bodo morali skrbeti za druge pridelke. Tovarnarji pa bodo skušali škodo zavriniti na poljedel-

skrbih vendar velik pesnik, dokazuje nam njegova drama »Balkanska carica«, ki je delala čast vsakemu največjemu pesniku dramatik. In sedaj izvršuje za list »Pre-svjeta« modroslovno-moralno delo »Posne-manja Jezusa Krista«, kar gotovo provzroči senzacijo, če že ne radi družega, radi nenavadne vsebine. Izide tekotom leta.

Piscu teh vrst je rekel: »Videla sva se pred 15 leti na Reki...« Res. In pisec je obstal, kako je mogoče, da se je ob vseh njegovih velikih skrbih spominjal po tolikih letih tako malenkostnega dogodka.

In ko se rešujejo ob zeleni mizi težka, mednarodna vprašanja, vprašanja zgodovinske važnosti, trde možje, katerim gre sodba v stvari, da ga ni bolj previdnega, modrega, zvitega in spretnejšega diplomata, nego je on. »Knez Nikola vidi jako daleč«, rekel je italijanski diplomat, »in da je šel italijanski kralj na Rusko, je to zasluga črnogorskega kneza«. — Dandanes ne občudujejo kneza Nikole samo Slovani, ampak najvišji krogi evropske družbe. In radi tega je bil vsakdo srečen, da je mogel govoriti oni večer tako po domače z jednim glavnih oseb na svetovnem odru. (Dalje prih.)

stvo in na konsumente sploh. Bruseljska pogodba hoče posredno onemogočiti tudi kartele. To je prazno upanje. Ako tovarnarji sami ne bodo sklepali kartelov, bodo to delali njihovi tovarniški ravnatelji pod roko. To je stara stvar. Saj vidimo, da niti države ne izvršujejo carinskih in trgovskih pogodb po črki in lojalno, četudi določajo in podpisujejo »klavzule lojalnosti«, kakor sta jo dogovorili avstrijska in ogrska vlada glede nove nagodbe. V tem oziru je država trgovec — tako vsaj trdijo — mora biti dandanes malo žida.

Bruseljska pogodba je torej poskus, da se zapreži kriza sladorne industrije ter po potrebi kolikor mogoče omeji v gotove meje produkcija pese in sladkorja. Ker pa ta pogodba ne velja za sladkor iz sladornega trsa na tujih naselbinah, je rešitev vprašanja le enostranska, in sicer na korist Angležem. Še slabše pa bi bilo za avstrijsko sladorno industrijo, ako se Avstrija ne pridruži državam, ki so podpisale bruseljsko pogodbo.

Vesti o mobilizaciji.

Z ozirom na razne vesti o mobilizaciji raznih avstrijskih vojev poročja praška »Politik« baje iz zanesljivega vira mej drugim sledeče: Vsaka armada ima svoja določila glede mobilizacije in ta določila generalni štab vsako leto revidira z ozirom na vsakoletne političke in vojaško-tehniške razmere. Tako revidirana določila dobe vsi vojaški voji v nadaljnje poslovanje. Vsled tega izda vsak voj odredbe, ki pogosto segajo do zadnje vojaške in civilne instance, da večkrat celo do posamičnih občinskih zastopov, da morejo te pravočasno ukreniti vse potrebno za transport in preskrbo. To odredbo, pravi imenovani praški list, ki je sedaj zopet izšla, je smatral nekdo, ne poznajoč dejanski položaj, za resnično mobilizacijo. — Drugi krogi so zopet drugačnega mnenja. Pravijo namreč, da sta res mobilizovana tretji (kranjsko - štajerski) pirm. ter sedmi voj in tudi o mobilizaciji 11. in 14. voja se že govori. Poslednja dva sta neki mobilizirana radi tega, da ne bo treba pozivljati pod orožje nadomestne rezervne. Vkljub temu pa javljajo graški listi, da je bilo z zadnjem času pozvanih v vojaške mnogo nadomestnih rezervnikov. Ti bi morali nadomestiti na makedonsko mejo odšlo stalno vojaštvo. Dalje se javlja, da so dobile železniške uprave obširne posebne naloge ter da se posebno v graških mlinih melje baš sedaj izredno mnogo eraričnega žita. Storili so se baje tudi že obsežni koraki radi zagotovitve kruha in to neki tudi v Ljubljani.

Mladočehi in vojaška predlogaj

Na dnevnem redu prihodnje redne seje poslanske zbornice je, kot znano, prvo branje vojaške predloge. Mladočehi, ki so po daljših pogajanjih radi sladorne konvencije zapostavili za točko svoje nujne predloge, so zopet na vrhuncu in vlada ter Nemci so iznova odvisni od češke milosti. Doselej se pač še ne ve, kaj ukrenejo Mladočehi, ker se parlamentarna komisija češkega kluba še le jutri peča s to sila važno zadevo, toda iz pisave praške »Politike« se da posneti, da bodo v tem vprašanju zmagali zmerni elementi ter da kljub tudi za to vladno predlogo zapostavi celo vrsto svojih nujnih predlogov. To se pa zgodi glasom imenovanega lista z ozirom na tradicije, posebno pa z ozirom na sklep v dobi mladočeške obstrukcije l. 1900 ter konečno z ozirom na to, da je v vojnem odseku največ prilike, da se z vspehom oponira pozivu nadomestnih rezervnikov. Minister Rezek ter člani klubovega predsedstva so že v soboto konferirali o tej zadevi.

Ruski glas o reformah za Makedonijo.

Minuli četrtek so imeli na Ruskem novo leto 1903 in tem povodom je kot pri nas rusko časopisje objavljalo novoletne članke. To bi torej samo na sebi ne imelo nikake posebne važnosti, važna pa je okolnost, da se vsi uglednejši ruski listi v teh člankih pečajo z razmerjem mej Rusijo in našo monarhijo ter s skupnim korakom proti Turčiji. Omenja se pred vsem dohoda prestolonaslednika Frana Ferdinanda v Petrograd in bivanja grofa Lamsdorffa na Dunaju. Glede Balkana pravijo »Novosti«, da sta se voditelja zunanje politike dogovorila o vseh sredstvih in korakih, ki morejo pospešiti naloge obeh veleil glede ohranjenja miru na Balkanu, list »Nevoje Vremja« pa objavlja v tem oziru nastopno izjavo: »Ruska pogodba v dunajskim kabinetom, ki obstoji iz leta 1897, je imela sedaj konečno le vid en vspeh: obe vladi ste odločno zahtevali takojšnjih reform za Makedonijo, obenem pa seve zapretili, da hočeta to zahtevo izvesti z vsem povdankom. Sedaj se lahko z gotovostjo pričakuje, da nebrečno makedonsko prebivalstvo tudi res dobi obljubljen reforme.« — Ko bi rusko časopisje ne bilo natančno poučeno o dogovoru mej obema ministroma, bi gotovo ne pisalo s toliko gotovostjo.

Pruski naskok na Alzaško-Lotarinsko.

Po francoskih pokrajinah Alzacii in Lotaringiji, ki si jih je Nemčija l. 1870/1. osvojila na sleparski način, se ravnokar vršijo stvari, ki so jako značilne za prusko-protestantsko politiko v teh krajih, kakor tudi za politiko v Franciji sploh.

Že leta se namreč vršijo med prusko vlado in Vatikanom pogajanja glede ustanovitve katoliško-teološke fakultete na štrasburški univerzi. Listi sedaj poročajo, da je papež podelil državnemu poslancu štrasburškemu vit. Hertlingu veliki križ sv. Gregorija, radi posebnih zaslug za to zadevo, a kardinal Rampolla je v papeževem imenu pisal Hertlingu posebno prisrčno pismo. To priznanje in odklovanje je velikega pomena. Vled konkordata med Francijo in Vatikanom z leta 1801. je namreč imel štrasburški škof izkjučno pravico do imenovanja učnih moči na katoliškem seminarju. Na tem seminarju se je poučevalo tudi v vseh znanstvenih strokah, katere sicer spadajo v delokrog vseučilišč. Od l. 1870. dalje, tako piše židovska »Kölnische Zeitung«, pa je bil ta štrasburški seminar z vso iz njega izvirajočo duhovščino vred poglavitna zapreka širjenju nemške stvari v Alzacii in Lotaringiji, kajti učna metoda te duhovščine je popolnoma nasprotovala nemškemu duhu. Temu delovanju je hotela pruska vlada nasprotovati s tem, da ustanovi katoliško-teološko fakulteto na štrasburškem vseučilišču. Ali tudi temu prizadevanju so se stavili v bran vsi Franciji prijazni krogi, francoski diplomatje pri Vatikanu in zlasti alzaško-lotarinska duhovščina. Konečno pa je nemška vlada prodrla in poslej se mora štrasburški seminar odpovedati vsem znanstvenim učnim strokam v korist te fakultete in škof sam se mora odreči pravici do imenovanja učnih moči. Vzgoja mladih klerikov bode popolnoma po volji nemške vlade, stvar fakultete in da bode ta vzgoja navzeta nemškega duha, to je gotova stvar. S to pridobitvijo si je Nemčija utrdila neizmerno svoje stališče v omenjenih pokrajinah, a vsenemški listi že danes namigavajo, naj zdaj nemška vlada vrača trdovratnim Francozom za njih patrijotično vztrajnost.

Dalje »Köln Ztg.« naravnost izjavlja, da je bila in je največja ovira širjenju nemštva v pokrajinah francoska duhovščina. Tudi v Franciji je duhovščina jedina vzdrževalnica narodne značjivosti Francozov in sovražnica pruskega vpliva na Francoskem. Ker se je tej duhovščini vzela oblast, je torej popolnoma jasno, da se je to zgodilo vsled nemškega vpliva, ker Nemčija ne misli nič več in nič manje storiti s celo Francijo, kar je storila z Alzacijo in Lotaringijo — namreč utakniti je v pruski žep.

Zmešnjave v Makedoniji.

Odločni koraki, katere pripravljata Rusija in Avstrija za red v Makedoniji, so Albance spravili v nemir. V Džakovu so Albanci imeli protestni shod in so sklenili, da bodo s silo preprečili reforme. Iz družega vira se zopet poroča, da se ta del Albancev ne čuti tako srečnega pod turško vlado. V okraju Prizrend ste se dve albanški vasi ustavile plačevanju davkov. Šansi Paša je prikorakal z vojniki pred vasi in čaka navodil iz Carigrada.

V bližini Soluna so neki železniški vlak roparji dvakrat napadli. Roparska tolpa je prerezala žice brzojava in poskušala spraviti tovorni vlak s tira. Na direktni vlak pri postaji Goroy so roparji streljali. Strojvodja in kurjač sta se po dolgem vlegla na tla, da ju niso zadele kroglice, in sta pospešila hitrost vlaka za 80 km. Železniško progo stražijo sedaj orožniki.

V okolici Debra straži turška roparska četa. Vas Saborje so ti roparji popolnoma oropali, iz vasi Ostrene so turški roparji odpeljali nad tisoč prečiščev. Kristijanem so roparji kar svojevoljno naložili davke. Vsak kristijan, ako hoče, da mu puste življenje, mora roparjem plačati 10 do 100 turških funtov.

Iz brzojavk.

Dopolnilna volitev za drž. zbor. Bukovinsko veleposlovstvo je mesto poslanca Repke izvolilo v drž. zbor dr. Konst. Popovića, ki pristopi rumunskemu klubu. — Triletnica Koerberjevega ministerstva. Včeraj je minulo tretje leto, odkar je Koerber prevzel krmljo vlade. — Celobinski zastop demisioniral. V Sebeniku je župan s celim občinskim odborom podal ostavko. — Srb-ska skupščina. Uradni list objavlja kraljev ukaz, s katerim se zaključuje zasedanje skupščine. V smislu ustave mora vlada do 1. oktobra letos sklicati zasedanje za leto 1903. — Državnozborni mandat je odložil nemški liberalec A. A. spitz, ker ga stranka ni kandidirala v sladorni odsek. — Castro proti blokadi venezuelskih pristanišč. Iz Washingtona javljajo, da namerava predsednik Castro narediti blokado iluzorično s tem, da bo odpravil vsako carino na kolumbijski meji in odprl trgovini prsto pot. —

Dopolnilna državnozborna volitev v gališkem veleposlovstvu mesto vit. Kozlovskega se vrši 17. februar. — Čudno razmerje. Ogrski poljedelski minister kalvinec Daranyi namerava za naselnike na sedmih različnih krajih dežele zgraditi štiri katoliške in tri protestanske cerkve. Kalvinski minister skrbi torej posebno dobro za svoje ljudi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. januarja.

Umevna predpustna jeza. Sobotni

»Narod« je objavil uvodni članek, kateri se dá umeti samo iz psiholoških razlogov. »Ali imamo postransko vlado?« vprašuje preplašeno. Njegov odgovor se glasi: Da, poleg kranjske deželne vlade je dr. Šusteršič na Dunaju ustvaril nekako »postransko vlado« za Kranjsko, katere je seveda »hiperklerikalna«. Posebno napada grofa Paceja in »ženice funkcionarjev, ki bi radi avancirali pod hiperklerikalnim nadvojvodo Franom Ferdinandom in zato stopajo v bratovščino sv. Mihela ter se kar tope, če jim kak jezuitski pater reže svoj dolgočasni govor«. In pri tem se zaganja še v bivšega deželnega predsednika barona Winklerja. Kako neki more dr. Tavčar spravljati v zvezo s kranjsko obstrukcijo grofa Paceja, barona Winklerja in »ženice funkcionarjev?« Rekli smo, da se dá to razlagati samo psihološko. G. dr. Tavčar je namreč hodil svoj čas za hčerjo g. barona Winklerja in se je vpisal celo v ljubljansko »Kazino«. A srčne želje se mu niso izpolnile, in njegovo izvoljenko je privedel na svoj dom — grof Pace. Dr. Tavčar pa je izstopil iz »Kazine«, postal je navdušen narodnjak in nasprotnik nemških in »klerikalnih« aristokratov. Vsak predpust se mu obnavlja ti spomini. Stvar je torej psihološko zanimiva, politično nevarna pa ni.

Še nemških liberalcev je sram. O

»protestnem shodu slovenskih liberalcev« v »Narodnem Domu« proti nastopu naših poslancev v kranjskem deželnem zboru so prinesli razni nemški liberalni listi poročila, v katerih je bila prava slika nizkote slovenskega liberalizma. Pred vsem so se govorili liberalnih prvakov odlikovali s surovimi napadi na dr. Šusteršiča. Sedaj je morala »Neue Freie Presse«, ki je priobčila te izbruhe, podati izjavo, da se z vsebino izjav liberalnih Slovencev na noben način ne identifikuje in da ne more in noče se dotakniti osebne časti dr. Šusteršičeve. Tako je dr. Šusteršič dobil zadoščenje od vodilnega dunajskega liberalnega lista. Z zaničevanjem lahko gleda na častnikarsko jato, ki ga izkuša umazati, a mu ne more vzeti veljave in časti, ampak mu jo le utrjuje.

Celjska gimnazija. »Südsteirische

Presse« priobčuje v tej zadevi članek, v katerem zastopa stališče, da se celjska slovenska gimnazija nikakor ne sme premestiti iz Celja, ampak vlada jo mora razširiti v višjo gimnazijo, ker imajo tudi spodnještajerski Slovenci pravico, da jim vlada preskrbi popolne izobraževalne zavode. Ta dolžnost vlade je tem nujnejša, ako se upošteva, da pet odstotkov Nemcev na Kranjskem ima pet srednjih šol in bo vlada razširila celo gimnazijo v Kočevju v višjo gimnazijo, dočim ima 32 odstotkov Slovencev na Stajerskem samo na dveh spodnjih gimnazijah nekaj pravic. — Tudi naše mnenje je, da mora klie Slovencev biti: Slovenska gimnazija ostani v Celju in se razširi v popolno gimnazijo! Ako bi vlada hotela premestiti jo iz Celja, tedaj slovenski poslanski lahko pokažejo, da se ne strasijo tudi najostrejših sredstev v državnem zboru.

Prireditve naših društev. Včeraj je

priredilo »Katol. izobraževalno društvo« na Robu pri Vel. Laščah predavanje. Imenom »Slovenske kršč. soc. zveze« je predaval đ. gosp. dr. Evgen Lampe o zgodovini kmečkega stanu ter o narodnogospodarskih naukih liberalcev, soc. demokratov in kršč. socialcev. G. Štrukelj je priredil jako prijetno Stritarjevo mladinsko igro »Dela dobila«, ki jo je domača mladina prav dobro igrala. V Št. Vidu nad Ljubljano je predaval v »Katol. izobražev. društvu« đ. g. kanonik Sušnik o potresih. V vodmatekem bral-nem društvu je predaval predsednik »Zveze« đ. g. dr. Krek o čitanju časopisov, v strokovnem društvu v Medvodah je predaval đ.

g. Luka Smolnikar, v Vevčah pa g. Moškerc. — V tukajšnjem »Katoliškem Domu« je priredila »Krišč. ženska zveza« prijeten zabavni večer ob mnogobrojni udeležbi članic in njihovih rodbin. Poleg šaljivega govora so bile na vspeh godbene točke ljubljanske društvene godbe, ki je za svoje izvrstno sviranje žela mnogo pohvale.

Korak naprej. Do sedaj je višje dež. sodišče v Trstu v slov. pravdah izdajalo nemške ali laške izvirne razsodbe, katere je vstrično spremljal slovenski prevod. Sedaj pa so na tem višjem deželni sodišču začeli izvirne razsodbe izdajati v slovenskem jeziku, kar vsakako pomenja korak naprej do enakopravnosti v sodni stroki.

Volitve v Trstu. Tržaško namestništvo je obvestilo magistrat, da se vrše volitve v mestni in deželni zastop tržaški v aprilu in maju tek. leta.

Zveze mlekarških zadrug ustanovni občni zbor je bil včeraj v Dolenjem Logatcu razmeroma dobro obiskan. Obširneje poročilo sledi.

Letošnji glavni nabori se vrše po Kranjskem od 2. marca do srede aprila. Nedeje in prazniki so seveda izzeti in bodo določeni le za potovanje iz jednega kraja do drugega. Za večje okraje so določeni po dva oziroma trije dnevi. Za ljubljansko mesto se vrši glavni nabor sredi marca. Natančneje gledé nabornih dni izda svoječasno deželna vlada s posebno določbo.

— **Oster mraz** je nastal zadnja dva dneva po raznih krajih. Pri nas je bil občuten na Gorenjskem (—21° R), na Notranjskem (—16° R), v Ljubljani (—10° R), na Dolenjskem (—14 do 16°). Zverjad in divjadina se je umaknila iz gozdov v nižave in se približala hišam. S Hrvatskega se je v kočevske gozde priklatlilo par medvedov, katere zasledujejo.

— **Redar žrtve svoje službe.** Iz Trsta poročajo: V soboto zjutraj ob 6. uri so našli v Lloydovem arzenalu v stražnici, stoječi ob morski obali, redarja Padovana ležati na tleh brez zavesti. Revez je nastopil službo ob 12. uri v noči. Ker je stražnica slabo zavarovana proti zimi in ker je bila noč precej mrzla, je šel isti okoli 3. ure zjutraj in si zapalil par kosov sladkega oglja. To ga je omotilo, da je zaspal in skoraj zmrazil. Zdravnik z zdravniške postaje mu je podelil prvo pomoč. Z močnim drgnjenjem so ga nekoliko oživili ter ga na to prepeljali v mestno bolnišnico. Upanje pa je, da to žrtev svojega poklica rešijo prežgodnje smrti.

— **Kdaj bo gotova bohinjska železnica?** V trgovinskem ministerstvu so imeli te dni posvetovanje o popolnitvi načrta za zgradbo novega pristanišča pri Sv. Andreju v Trstu. Pri tem je bilo govora tudi o novi bohinjski železnici, ki bo skenčavala pri Sv. Andreju. Nov kolodvor postavijo blizu svetilnika. Otvoritev cele proge nove železnice pa se pričakuje v letu 1908.

— **Poroka.** Dne 12. t. mes. se je poročil gospod Anton Černe, sin tomajškega župana in občinski tajnik v Tomaju, z gđ. Ljubico Mahnič, nečakinjo mil. krškega škofa dr. Antona Mahniča. Poroka je bila v Krku. Najprirodnejše čestitke.

— **Madjarska banka v Dalmaciji.** Spljetsko »Jedinstvo« poroča, da so madjarski kapitalisti začeli proučavati teren v Dalmaciji. V Spljetu ustanove veliko madjarsko banko. Preteklo leto je v ta namen več madjarskih stikačev stikalo po Dalmaciji, potem pa so imeli zaupne sestanke na Reki in v Budimpešti. Namen jim je seveda ta, kako bi hrvatsko ljudstvo potom zadolževanja lovili v svoje mreže in mu tako zadrgnili vrat.

— **V deželni bolnici ljubljanski** izpraznjena je služba sekundarija z letnim adjutom 1200 kron. Prošnje za to službo poslati so vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov do 10. februarija 1903.

— **Odlikovana orožnika.** V Nabrežini so na slovesen način pripeli orožnikoma stražmojstru Matiji Funderle in četovodji Gothardu Grosu srebrna križca za zaslugi. To odlikovanje sta dobila, ker sta pri velikih nesrečah v Sesljanu, pri kateri je padlo pet žrtv in tudi orožnik Winkler, ne meneč se za smrtno nevarnost, neumorno delovala, da ni padlo še več žrtv.

— **Notar Radey.** Ker je notar Radey proglašen blaznim, je sodišče ustavilo proti njemu sodnijsko postopanje.

— **Dvoboj v Celovcu.** V Celovcu sta se dvobojevala deželni stavbinski adjunkt Horner in mag. pharm. Pilz, ki je dobil hud udarec na desno roko in je težko ranjen. Ni izključeno, da mu bodo morali

odrezati roko. Pilz je fanatičen pristaš Šohnererjev. Vzrok dvoboja je bil političen.

— **Prvi postrežek v Idriji.** Prvega postrežka je dobila Idrija. Odi je pričel opravljati službo postrežka umirovljeni rudar Janez Majnik.

— **Novo društvo.** V Lozicah, polit. okraj Postojna, se je ustanovilo novo »Kat. slov. izobraževalno društvo«.

— **Z dvajsetimi vinarji sta se odkupila dva gospoda,** ki sta se peljala na sankah v soboto iz Jarš v Domžale. Okrog sto metrov od Domžal sta došla neko ženo, ki je šla po cesti. Ker konj ni imel zvonca, ženica sove ni slišala sank. Konj jo je podrl z vso silo na tla, tako da se je poškodovala na glavi in na desni roki. Večje nesreče ni bilo. Ker je bila ženica tako prestrašena, da precej vstati ni mogla, sta ji gospoda dala 20 vinarjev za strah.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet ima izredno sejo jutri v torek, dne 20. januara, ob petih popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnjah za sprejem v občinsko zvezo; o prizivu Olge pl. Rillingove zoper razsodilo mestnega magistrata v neke poselske zadevi. Finančnega odseka: o kupne pogodbi, ki se ima skleniti s posestnikom Miroslavom in Ivano Kavčič, na Poljanski cesti, št. 12 glede sveta, kateri imata odstopiti v čestne namene ob novem gimnazijskem stavbišču; o kupne pogodbi, ki se ima skleniti s posestnico Hermine del Cottova, gledé njenega posestva št. 14 na Poljanski cesti; o županovem dopisu v zadevi zamenjave nekega mestnega sveta s svetom »Jahalničnega društva«; o nasvetu mestnega magistrata glede izposlovanja kredita 2956 kron za nakup onega Josip Javorinkovega sveta, ki se potrebuje za regulacijo mesta. Finančnega in šolskega odseka poročilo o županovem dopisu, s katerim naznanja, da je ustavil občinskega sveta sklep glede odprav ukovine na ljubljanski ljudskih šolah. Policijskega odseka: o prizivu Arpalice Praunseisove proti odloku mestnega magistrata gledé točenja žganih opojnih pijač v njene prodajalnice na Mestnem trgu št. 18. Mestnega magistrata poročilo o podelitvi meščanskih podpor.

Naši vojaki pripravljeni za odhod? Po Ljubljani so se včeraj širile vesti, da je pri 3. vojnem koru vse pripravljeno, da takoj, kakor dobi poziv, odide v Makedonijo. Mej tukajšnjim vojaštvom se o mobilizaciji, kakor se zatrjuje, še nič ne ve — zadeva je torej skoro gotovo samo še v rokah višjih krogov, ako je sploh kaj na stvari. Z druge strani se nam poroča, da je 3. vojni kor v slučaju, da Avstrija res poseže v razmere v Makedoniji, določen, da brani mejo proti Italiji.

Erarični most čez Ljubljanico. Dosedanji leseni most pri sv. Jakobu je že stara podrtija, nevredna namenu, kateremu služi, pa tudi, in to še manj, da stoji v enem glavnih okrajih mesta. Dolžnost cestnega erarja bi bila že zdavnej podreti ta most. Vlada je od mestne občine zahtevala prispevek. Ko se ji je obljubilo 10 000 kron, ji ni bilo dovolj. Zda se most že trese kot stari remelnik kacega vaškega plota ob viharju. Baje so pa načrti za nov železen most že izdelani. Ker preti nevarnost, da se ta most pri popraviljanju enkrat kar sesuje, opozarjamo cestni erar, da je most za tovrstno vožnjo že zdaj — riskirana red.

Hud plesalec. Delavec Alojz Hudeček bi bil včeraj zvečer v Kramarjevi gostilni na Dolenjski cesti rad plesal z nekim delavcem Lovrencem Kosirjem. Leta pa ni bil pri volji se z možkim vrteti po sobi in mu je odrekel ples, na kar pa ga je Hudeček trikrat sunil v obraz, da se mu je kar zasvetilo. Tudi nekega drugega delavca je Hudeček oklofotal v gostilni.

Radi avtomobila. V soboto zvečer se je pred kazinskim poslopjem konj izvoškega Antona Planinška ustrašil Codellijevega avtomobila in je z vozom zadell v kameniti steber pred kazino in ga poškodoval. Avtomobil je stal na cesti, a vsejedno se ga je konj vstrašil, ki je bil tako divji, da ga je sijakarski hlapec Ivan Gril le z velikim trudom obdržal.

Najdeno. Na Mestnem trgu je bila najdena manjša svota denarja. — V »Mestnem domu« je našel neki magistratni sluga sreberno verižico.

Nesreča pri delu. Anton Jatlar, tesar pri Lehnerju na Dunajski cesti se je v soboto pri delu vsekali v levo nogo.

Električne železnice sta se zbala. V Florjanskih ulicah pustil je v soboto popoldne prodajalec premoga Josip Praprotnik, Karolinska zemlja št. 6, v voz vprežena konja sama na cesti. Ko je privozil električni voz, sta se konja splašila in sta zbežala naprej. Na Karlovski cesti ju je vjel delavec Jernej Perko. Nesreča se ni nobena pripetila.

Avstrijski državljani postal je prejšnji italijanski državljani naš vrli somisljenik g. Alojzij Pittero, delovodja pri tvrdki Faleschini.

Kje bo stalo poslopje obrtne šole. Kakor čujemo, bo stala ta stavba na ugodnem svetu in ni govora o tisti vlažnosti, prostor pa je izbran tik Samassovih tovarniških poslopij v Prulah.

Novi stavbeni svet za II. državni gimnazij se namerava kupiti od posestnice gospe Hermine dell Cottova na Poljanah. Prikupilo pa se bo še nekaj od posest. Kavčiča ondi. Čujemo, da je gospa Delcottova kupnino nekoliko znižala, ker ji je na tem, da se znebi težavnega kmetijstva, ki dandanes veliko truda in stroškov povzroča pa malo donša. Dotična kupna pogodba bo v jutrajšnji obd. seji predmet razpravi.

Strah pred tržnicami delajo nekateri predpustni hudomušniki. Kakor je marsikom še znano, stalo je licealno poslopje na prostoru nekdanjega samostana in pa pokopališča, in tu v zemlji leži še nekaj človeških ostankov — kosti, glav i. dr. Strahopetci delajo dvotipe, da bo ondi po tržnicah po noči »strašilo«, če bodo zdaj tiste kosti spet premetavali. Eno in tisto je, če se izkopljejo in odvedo na mirodvor ali pa vse zasuje, — »strašilo« bo pa le po žepih konsumentov, ko bodo tržnice stale. Tako si predstavljamo mi ta strah, ki bo res »okrogel«!

Mestna posredovalnica za delo in službe. Mestni trg št. 27. Od 1 do 15. jan. u. je dela iskalo 36 moških in 116 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 23 moškim in 113 ženskim delavcem, v 91 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj: 6 tesarjev, 1 kolar, 1 kovač, 1 pekovski vajenec, 2 kočijaži, 6 konj. hlapcev, 1 prodajalka začelnica, 4 natakarice, 3 gostilniške kuharice, 2 sobarici, 8 deklic za vsako delo, 9 kuharic, 3 deklice k otrokom. Službe i. š. e. j. o: 1 graščinski oskrbnik, 2 trgovska pomočnika, 2 skladiščnika, 1 pisar, 1 nametnik gostine, 1 kletar, 1 natakar, 1 kurilec, več izurjenih prodajalk, 4 trgov. slug. Stanovanja: Oddati je stanovanja z 2, 3 in 4 sobami, več mesečnih sob, 1 pisarna, 1 prodajalna.

Vodmatu napaden je bil gosp. Ivan Petrovič. Neznani zlikovci so mu z nožem zadali nekaj nevarnih ran, potem so pa zbežali. Ali bi ne bilo dobro, da policija malo bolj pogosto posebno zvečer, obišče Vodmat?

Občni zbori. V soboto ob 4. uri pop. je imelo v veliki dvorani »Katol. Doma« podporno društvo tobačnih delavcev in delavk občni zbor, kateremu je predsedoval društveni predsednik gosp. Rudolf Verovšek. Društvo je plodonosno delalo in uplivalo ter je imelo v preteklem letu 1636 članov. Dohodkov je imelo 5445 K 7 vin., stroškov pa 4935 K 93 v. l. 1902 se je 581 obolelim družtenikom podelilo podpore. V odbor so bili voljeni Janez Knez, Alojzij Cater, Ivan Verhovec, Ivan Ričlini, J. Ogrič, Jožefa Srakar, Marija Goršič, Jožefa Luknar. Antónija Jerše, in Marija Götz. Za revizorje so bili izvoljeni Iv. Brodar, Frančiška Dolenc in Marija Zupan. Predsedniku, kakor vsem odbornikom je izrekel zbor iskreno zaslužno zahvalo. — Soc. dem. podružnica krojačev je imela včeraj občni zbor, na katerem se je tožilo, da je od 200 krojaških pomočnikov jih pri društvu samo 20. Nam se zdi, da bodo končno tudi ti uvideli, da s soc. demokracijo nič ne dosežejo, in da jih le ta samo izsesava.

Bolezni mej vojaki. V topničarski vojašnici je zopet legar pri isti bateriji, pri kateri se je že opetovano pojavil. Sedaj se je pojavil legar kljub temu, da so vojaki se nastanili v neokuženem delu poslopja. — Mej bramborci v bivši cukrarni vlaga škrlatica.

Umrla je v Ljubljani soproga hišnega posestnika in lastnika premogokopa gospoda Jos. Paulina, gospa Marija Paulin rojena Seunig v 44. letu svoje dobe.

Tatvina. Mesarskemu pomočniku Francetu Rošu je bil danes po noči na plesni veselici pri Cuzaku na Poljanski cesti ukraden še nov havelok.

Lačen tat. V gostilni pri Kamenčanu se je utihotapil včeraj zvečer tat v shrambo za jedi in je odnesel štiri kilograme težko štruco.

Zgubljen. V šolskem drevoredu je bila zgubljena denarnica, v kateri je bilo okoli 4 kron denarja.

Nesreča pri mestni elektrarni. Sluga pri mestni elektrarni, Fran Pogačnik, se je danes pri napolnjevanju baterij z žvepleno kislino tako poškodoval, da so ga morali v bolnico prepeljati.

Književnost in umetnost.

* **Slovensko gledališče.** (Rokovnjači.) O Govekarjevih »Rokovnjačih« se je pri nas že toliko pisalo in govorilo kot o nobeni dosedaj na slovenskem odru vprizorjeni igri. Lahko trdimo, da ga ni nikoro Slovencev v Ljubljani, ki ne bi vsaj enkrat videl to narodno igro. Skratka »Rokovnjači«

so in ostanejo narodna igra in zato privlačna sila gotovim slojem našega občinstva. Odveč bi bilo toraj spuščati se v podrobnosti igre same. Kar se tiče sobotne uprizoritve, smo bili z isto zadovoljni, dasi bi želeli v prvem dejanju nekoliko več življenja in točnosti v igranju samem kot tudi v dialogih. Burno pozdravljeni gospod Verovšek je ostal stari Blaž Mozol, ki ostane do svoje nesrečne smrti v izpremehi v tretjem dejanju oseba, ki vzbuja največjo pozornost in krog katere se vrta nehoti skoraj celo prvo, drugo in tretje dejanje. Šele v dveh zadnjih dejanjih pride rokovnjaški glavar Nando do svoje veljave in ostane na mestu, krog katerega se sučeti zadnji dve dejanji, do svoje tragične smrti. Gospod Dobrovolsky se nam ni zdel v ulogi Nandeta tako popoln, kot prejšnja leta, dasi je v zadnjem dejanju v prizoru s svojim bratom Stefanom Poljakom zelo uplival s svojim mirno premišljenim nastopom. Dobra partnerja v tem prizoru je imel v gospodu Haslerju, ki je igral svojo ulogo temperamentno premišljeno, le da se nam zdi gospod Hasler nekoliko premonotonen v mimiki obraza. Manj kot v ulogi maira Dr. Burgerja nam je dal gospod Dragutinovič v ulogi pisarja Rakovca. Bolj ali manj na svojem mestu so bili ostali igralci. Kot vedno dobra je bila gospa Danilova, prav tako Obložki Tonček gospod Danilo, gospod Boleska, gospod Lier, ki je predstavljaval čevljarja Bojca, in gospod Perdan. Ljubka Rezika je bila gospodična Kreiso-va, dasi si Rezike ne predstavljamo take kot nam jo je podala imenovana gospodična s svojo igro. Gospodična Ruckova je bila popolna Polonica. Zbor zlasti ženski je nedeljsko vesel. Izvirne vločke so peli gospa Hanus Svobodova, gospoda Lier in Kranjc. Gledališče je bilo dobro obiskano, zlasti zgornji prostori so bili zasedeni.

Jutri veseloigra »Morjaka deklica«.

Pripravljata se opera »Hoffmannove pripovedke« in drama »Poskusni kandidat«.

* **Koncert »Glasbene Matice«.** Včeraj se je velika dvorana »Narod. doma« do dobra napolnila. Tudi z dežele, celo iz zelene Stajerske je prišlo nekaj udeležnikov. Upajmo, da je bilo občinstvo popolnoma zadovoljno. Četudi nismo imeli pred seboj vojaškega orkestra, so posamezne točke podale toliko glasbenega užitka, da izvestno nikomur ne bode žal, kdor se je koncerta udeležil. Po enkrat je nastopil ženski in možki zbor »Glasbene Matice«. Poznamo pevke in pevce že od poprej. Če pristavimo, da jih je z znano spretnostjo vodil g. M. Hubad, nam bodo čitatelji verjeli, ako pravimo, da so se vse točke izvršile s priznanim natančnostjo. Če bi nas kdo vprašal, kaj nam je najbolj ugajalo, bi mu odgovorili, da je bil to Dvořakov dvospev za ženski zbor: »Prstane«. Koncertirala pa je tudi gđ. Magda Dvořakova iz Prage. Obsežen, močan glas ima, tudi v tehniki kaže dobro šolo, ki čast dela njenim učiteljem. Ali naj se nam ne zameri, ako odkrito povemo, da smo pe vseh raznih naznanilih, katere so prinašali zadnje dni časniki o njeni pevski umetnosti, pričakovali več, kakor nam je gospodična nudila. Pač pa moramo palmo včerajšnjega večera podeliti gđ. Mariji Herites-ovi, violinstinji iz Prage. Ze s svojim skromnim, sramežljivim nastopom je občinstvo pridobila. Ali še bolj je očaralo njeno v resnici umetno sviranje na violino. To vam je glas, tehnika, dinamika, skratka vse, kar pričakujemo od dovršenega umetnika. Čuli smo zadnja leta v Ljubljani prve violiniste. V nekaterih točkah so jo preseicali, zlasti glas jim je bil bolj topeč, prodirajoč — naši umetnici pa se izliva neka mila nežnost iz strun. Toda brez okolišev priznajmo: umetnica je, ki ima pred seboj še znamenito glasbeno bodočnost. Ponosni smejemo biti nanjo učitelji in uverjeni smo, kjerkoli bo nastopila, povsodi jo bode rado slušalo hvaležno občinstvo. — Na klavirju je posamezne točke violine in solopetja spremljal z vso vztrajnostjo g. Josip Prochazka.

* **Naval Pogačnik pri švedskem kralju** Iz Stockholma se poroča, da je kralj Oskar v posebni avdijenci sprejel našega rojaka komornega pevca Navalja in mu je izročil Vasov red družega razreda. Kralj se je jako laskavo izrazil o Navalovih nastopih na kraljevi operi. Pel je Naval v Stockholmu v 11 operah in je zopet za mesec februar angažiran za celo vrsto predstav.

* **Gospa Polakova v Oseku.** Gospa Polakova priredi te dni v Oseku v družbi z g. Cammarota koncert.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave v Gorici. 3. februarja proti Petru Fakin in Portelli radi tatvine. 4. februarja proti Milo Mesiču radi posiljenja. 5. februarja proti A. Cibetu radi težke telesne poškodbe. 6. febr. proti Battistella radi umora. 7. februar. proti Ivanu Skrku radi umora. (Skrk je bil že obsojen v Trstu, in sicer na smrt) 9. febr. proti Debiasiju Stabili in Juri rad

tatvine. 10. febr. proti Valent. Mišigoju radi uboja. 11. febr. proti dr. Rojcu radi žaljenja časti potom tiska. 12. februar. proti Belletiju radi ponarejanja denarja. 13. febr. proti Jos. Pontonu radi žaljenja časti potom tiska in proti Jos. Bajsu radi posiljenja.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Preiskava proti Humbertovim bo trajala, kakor se poroča iz Pariza, še kakih 14 dni. Humbertovi odklanjajo skoro vsako izpoved in pravijo, da bodo že pred porotniki govorili ali se pa stvari nočejo — spominjati. Gospa Humbert je rekla preiskovalnemu sodniku, da bo živel, da jo bodo porotniki oprostili. — Zbornišni svetnik ponarejalce denarja. Po tretjem iskanju se je laški policiji posrečilo odkriti v laškem Vidmu ponarejalce denarjev. Doselej so radi tega prijeli 30 oseb, mej njimi je tudi svetnik trgovske zbornice Giorggetti. — V dvo-boju ustreljen je bil v Grunewaldu na Nemškem odvetnik dr. Aye, ki zapušča ženo s petimi otroci. Dvobojeval se je z nekim častnikom. — Podrla se bo kampa-nila San Fedele v Como, ki je bila zidana v 11. poslopiju. Oblasti so že odredile varnostno naredbo. Nesreča na južni železnici. Z Dunaja se poroča, da je osební vlak južne železnice pri Ebenfurtu trčil s tovornim vlakom. Nekaj oseb železniškega osoblja je ranjenih. Izmed potnikov ni nihče ranjen. — Za zakonito uvedbo proste ljubezni je prejel te dni na lovu blizu Hanovra nemški cesar posebno prošnjo. — Kardinal Vanutelli je imenovan naslednikom kardinala Parocchi. — Princezinja Lujiza je pod vplivom Gironovim stavila nove pogoje saškemu dvoru in sicer, da ji je bivanje na Saškem vsakokrat prosto, da sme svoje otroke dvakrat na mesec, v slučaju bolezni vsak dan obiskati in da se naj ji da knežja apanaža. Kralj in prestolonaslednik sta te zahteve odklonila. Dne 28. t. m. se bo sešlo sodišče, da razpravlja o predlogu, da se za kon vsled krivde soproge razdruži. Prestolonaslednik ji hoče na leto dati 30 000 mark in zahteva, da se odreče dosedanjemu svojemu naslovu ter si nadene zopet ime svoje rodbine. — Silna lakota preti prebivalstvu v Bretagni. Lov na sardine, od katerega je imel doslej vsak ribič povprečno 800—1000 fr. letnega dohodka, se je tako zmanjšal, da donaja komaj 200 fr. Poleg tega pa še ženski spol ničesar ne zasluži, ker so ustavile delo tovarne za konzerviranje sardin. Vlada se pa seve briga le za redovnike in pa odpravo bretonskega jezika. — Defraudacija v Pragi. »Svatovavalska založna« je v nevarnosti konkurza, ker so vlagatelji se premalo znižali svoje vloge. Dne 17. jan. je bil shod zaupnikov iz členstva, kjer se je sklepalo, da se naj z novo močjo deluje za sanacijo. — Kuharica maršala Radeckega, gospa Regina Ošarova, je umrla te dni v Meranu v 81. letu svoje dobe. Kot izvrstna kuharica je stopila k maršalu v službo leta 1848, je z njim prestala vojsko l. 1849 in mu dobro kuhala do l. 1854. Bila mu je v tem času tudi gospodinja. Ko je stopila iz službe in se omožila, jej je dal veliko doto.

Društva.

(»Glasbene Matice« plesni venček.) Pevski zbor »Glasbene Matice« priredi, kakor smo že poročali, v soboto, dne 24. januarja običajni svoj plesni venček v veliki dvorani »Narodnega Doma«. Plesni venčki »Glasbene Matice« so na glasu, da so zelo dobro obiskani in da je zabava na njih zelo animirana in neprisljuna. Pevski zbor »Glasbene Matice« pač zasluži s toliko svojo poštovnovalnostjo za koncerte, da se ga podpira tudi pri tej zabavni prireditvi.

(Kranjsko društvo zavarstvo živali. V smislu društvenih pravil (§ 16) se javnosti naznani, da se skliče za 30. jan. t. l. v Ljubljani izvanredni občni zbor in sicer ob 8. uri zvečer v hotelu pri Maliču, I. nadstropje. P. č. udje se vabijo na obilno vdeležbo.

Darovi.

Za pogorelca v Ribnem: Zupnija Lesce 11 K. — Č. g. Val. Jakelj, župnik 5 K. — Zupnija Boh. Bistrica 14 K 37 v.

Poslani našemu uredništvu.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. M. Tavčar, dekan v Zužemberku 20 K.

— G. Jos. Razboršek, dekan v Smartnem pri Kranju 10 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Jos. Razboršek, dekan v Smartnem pri Kranju 10 K. — Gosp. Mih. Sajé, župnik v Stangi 3 K. — Duhovniki pri konferenci »Sodalitatis« zbrani po g. Iv. Zavbiju v Zužemberku 20 K. — Odbor »Save« 3K.

Za Salezijance: G. Mih. Tavčar, dekan v Zužemberku 20 K.

Za trapištev v Marianhillu: G. M. Tavčar 14 K.

Za dijaški dom v Celju: G. Jos. Razboršek, dekan v Smartnem pri K. 5 K.

Za spomenik dr. Fr. Lampetu: G. Jos. Razboršek, dekan v Smartnem p. Kranju 10 K. — Gosp. Mih. Sajé, župnik v Stangi 3 K.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Kočevje, 19. jan. Župnik na Kočevski Reki č. g. Alojz. Jaklitsch včeraj umrl. Pogreb jutri v torek ob 10. uri.

Dunaj, 19. jan. Cesar je imel doslej navado, da se je zvečer peljal na sprehod. Sedaj je tudi to opustil. Avdi-jence bo delil večinoma sedeč na stolu. Začetkom februarja pojde cesar v Budimpešto.

Dunaj, 19. jan. Wolf toži bivšega uradnika sladornega kartela Hlavička. Sodnijska obravnava bo dne 11. februarja.

Dunaj, 19. jan. Češko veleposestvo odobrava predlog kršč. socialcev, da se poslovni red državnega zbora tako spremeni, da onemogoči vsa ko obstrukcijo.

Dunaj, 19. jan. V sredo pride v seji drž. zbora na vrsto zadnji obstrukcijski predlog čeških agrarcev. Potem pride na vrsto vojna predloga, katero Mladočehi ne bodo obstruirali.

Dunaj, 19. januarja. Jutri se zopet prično nemško-češke pravne konference. Težave delajo moravski Nemci, ki pravijo, da se konference ne bodo udeležili. Vlada se pogaja z njimi.

Dunaj, 19. januv. Poslanec Funke je na neko vprašanje izjavil, da bi bila sobotna seja brezdvomno trajala čez nedeljo, če bi ne bila končana obstrukcija. Seja bi bila trajala do nedelje zjutraj, potem bi bil predsednik odredil odmor do popoldne ob 3. uri. Na nemški levici so bili že določeni poslanci, ki skrbijo za sklepčnost prve nedeljske seje.

Dunaj, 19. jan. Krojači, ki delajo za konfekonarje, so sklenili pričeti danes s stavko. Na shodu se je povdarjalo, da ima ta stavka simpatije krojačev po vsej Avstriji.

Praga, 19. jan. Poslanec Choc je dejal nekemu poročevalcu, da utegnejo češki narodni socialci pri vojni predlogi zopet pričeti z obstrukcijo in takrat bodo Mladočehi morali pokazati svojo barvo.

Praga, 19. januv. Včeraj se je tu vršil shod čeških agrarcev. Državnim poslancem, ki so na Dunaju obstruirali, so zborovalci priredili navdušene ovacije. Na shodu je vladalo veliko razburjenje proti Mladočehom, ker niso hoteli podpirati obstrukcije. Mladočeška politika se je na shodu proglasila za slabo, Mladočehi pa za narodne izdajice.

Praga, 19. januv. »Narodni listy« objavljajo manifestativen uveden članek, v katerem pravijo, da se mora češko jezikovno vprašanje rešiti po kabinetnem listu češkega kralja Ferdinanda V. z dne 8. aprila 1848. Ta list zahteva v § 1., da je češki jezik v vseh strokah državne uprave enakopraven nemškemu, in v § 9.,

da morajo vsi javni uradniki znati oba jezika. Ker je ta pravica češčine zdaj v nevarnosti, pozivajo »Narodni listy« vlado, da se ravna po tem kabinetnem listu, ki zahteva isto, kar člen 19. državnih temeljnih zakonov, ter izjavljajo, da se bodo upirali najodločnejše vsakemu poizkusu, razdeliti češko zemljo.

Praga, 19. jan. Na shodu narodnih socialcev je dejal Klofač, da so imeli češki obstrukcionisti v državnem zboru pri sebi revolverje, ker so Nemci zagrozili, da jih bodo vrgli ven.

Budimpešta, 19. jan. Baron Banffy namerava odstopiti kot kraljevi najvišji dvornik, da prične boj proti Szellu. Napadel bo Szella v magnatski zbornici.

Budimpešta, 19. jan. Češki radikalc, agrarci in narodni socialci priobčujejo v svojih listih manifest, v katerem odrekajo Mladočehom pravico, da bi se pogajali z Nemci v imenu češkega naroda, in protestirajo proti delitvi Češke.

Carigrad, 19. jan. V tukajšnjih diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da namerava avstrijska vlada poslati sem večje število vojnih ladij, ter s tem pritiskati na sultana, da izvede obljubljene reforme za Makedonijo.

Benetke, 19. jan. Knjižnico so morali prenesti iz dožev palače, ker so stene pričele pokati.

Berolin, 19. jan. Vsi listi povdarjajo izvanredno sijajni sprejem nemškega prestolonaslednika v Petrogradu in se bavijo z veliko vrednostjo ruskega prijateljstva.

Lvov, 19. jan. Grško katoliški metropolit grof Szeptycki je nevarno obolel.

London, 19. jan. Iz Maroka se poroča, da je sultanova armada bila pri Tetuanu zopet premagana.

Pariz, 19. jan. Loubet pojde v Rim obiskat laškega kralja.

Montone, 19. jan. Šaška princezinja Lujiza je z Gironom zapustila Genf in došla sem.

Listnica uredništva:

Sl. »Slovenska šolska Matica« v Ljubljani. Poročila o Vaši odborovi seji dne 27. decembra ne priobčimo, ker ste ga prej objavili v listu za pamflete, v »Slov. Narodu«. Preden ste ga poslali nam. Komur se zdi umazani »Narod« važnejši od »Slovenca«, naj pa le pri njem išče pomoči!

Umrlí so:

16. jan. Antonija Lindtner, sodnijskega oficijala žena, 48 let, Komenskega ulice 5, srčna hiba.

V hiralnici:

15. jan. Hermína Drescher, inženirjeva vdova, 82 let, pljučnica.

V bolnišnici:

14. jan. Lorenc Milavc, gostač, 52 let, Struma carcinomatosa.

15. jan. Luka Potočnik, posestnikov sin, 22 let, jetika.

Jutri ob pol 8. uri zvečer javno predavanje

v veliki dvorani

„Katoliškega doma“.

Predava g. dr. Gruden:

Kaj so klerikalci v srednjem veku storili za slovenski narod.

Vstop prost.

Dunajska borza

dne 19. januarja.

Skupni državni dolg v notah	101-25
Skupni državni dolg v srebru	101-20
Avstrijska zlata renta 4%	121-10
Avstrijska krona renta 4%	101-85
Ogerska zlata renta 4%	121-10
Ogerska krona renta 4%	99-25
Avstro-ogerske bančne delnice 600 glđ.	15-57
Kreditne delnice, 160 glđ.	692—
London vista	239-82½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-10
20 mark	23-42
20 frankov (napoleonor)	19-07
Italijanski bankovci	95-40
C. kr. cekini	11-31

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 746,0 mm

dan	čas opazovanja	stanje barometra, v mm.	temperatura, v Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
17	9. zveč.	752,2	— 8,2	sr. svzh.	jasno	
18	7. zjutr.	752,4	— 12,8	sr. svzh.	jasno	0,3
	2. popol.	751,4	— 6,2	sl. svzh.		
18	9. zveč.	751,5	— 11,1	sl. svzh.	jasno	
19	7. zjutr.	750,5	— 15,0	sr. sever	megla	0,0
	2. popol.	749,2	— 9,4	sl. jvzh.	jasno	

Srednja temperatura sobote —6,6°, norm. —2,6
Srednja temperatura nedelje 10,0°, normale, —2,4.

70 1—1

Josip Paulin, hišni posestnik in lastnik premogokopa, javlja v svojem in v imenu svojih otrok **Josipa, Vincenca, Rajkota, Mielke, Justine in Amalijske** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena in nepozabljiva soproga, oziroma mati, gospa

Marija Paulin roj. Seunig

danes, dne 18. januarja ob 8. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 44. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pozemski ostanki nepozabljive pokojne bodo v torek, dne 20. januarja ob 1½4 uri popoldne v hiši, Marijin trg št. 1, slovesno blagoslovljeni ter nato na pokopališče pri sv. Kristofu v rodbinsko rakev k večnemu počitku položeni.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v raznih cerkvah

Nepozabljiva pokojna bodi priporočena blagemu spominu in molitvi.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1903.

Zahvala.

Tem potom izrekamo vsem onim, ki so dajali naši prerano preminuli materi, ozir. stari materi in tači

Josipini Krainc

roj. Ličan, prvič omoč. Valenčič,

v dolgotrajnem trpljenju obilo tolažbe, kakor tudi prečistiti duhovščini, gg. pevcem, prijateljem in znancem in vsem drugim za izraženo sožalje in zadnjo izkazano ji čast svojo iskreno zahvalo.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za ljubeznivo sožitje med hudo boleznijo mojega ljubljene, nepozabnega

STANKA

za častno spremstvo k zadnjemu počitku in za lepe vence, izrekam vsem naštopejo zahvalo.

Otilija Temnikar.

Izurjen orglauec (Ceciljanec).

Mlad, oženjen, star 30 let, želi o sv. Juriju svojo dosedanja službo premeniti in priti v kak kraj, kjer sta dva ali več č. g. duhovnikov. Zmožen je pravilnega korala, vaditi pevška društva, podučevati na glasovirju. Ima tudi dva glasbena instrumenta. Sposoben je poslovati v kmetiškem društvu ali posojilnici. Je tudi zastopnik vzajemne zavarovalnice ljubljanske. Soproga je pevkinja in šivilja in izučena prodajalka mešanega blaga. Če je treba, se izkaže s sprječevalom Ima na izbiri dramatičnih iger čez 50 za izobraževalna društva.

Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

Hiša na prodaj.

Iz proste roke se proda pred dvema letoma novo zidana hiša z gostilno, veliko dvorano, kletmi, stanovanji v prvem nadstropju, prostornim dvoriščem za vozove, konjskimi hlevi in drugimi prostori. Ta gostilna z vrhom je dobro obiskana in stoji tik okrognega sodišča v Novem mestu.

Več se izve pri lastniku v Novem mestu št. 263.

52 2—2

Nakup in prodaja
vsnkovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgubo pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„M E H C U R“
I., Wolfzeile 10 in 13. Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 140